

Kristus pyhän Raamatun selittäjänä

*Kristus opettaa niin kuin se, jolla on valta
[κατ' ἐξουσίαν] (Matt. 7:29)*

Markku Särelä

Esitelmä STLK:n teologipäivillä 8.4.1997

ISBN 951-9318-49-6

Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko
www.luterilainen.com

Kristus pyhän Raamatun selittäjänä

Kristus opettaa niin kuin se, jolla on valta

[κατ' ἐξουσίαν] (Matt. 7:29)

Kristus opetti niin kuin se, jolla on valta, kat eksokheen, eikä niin kuin kirjanoppineet (Matt. 7:29). Hän on apostoleineen jokaisen uskovan teologin Raamatun selityspeeriaatteiden esikuva, normi ja arvovalta. Sikäli kuin niin ei ole asian laita, ei ole kysymys teologiasta eli Jumalan puheen tutkimisesta oikealla mielellä, vaan jostakin muusta.

Kristus toi opetuksessaan selkeästi esille jumalallisen alkuperänsä, niin selvästi, että juutalaiset pahentuivat siihen. Samalla hän osoitti, että hänellä on ainutlaatuiset edellytykset selittää Raamattua, koska hän on ilmoituksen lähde ja sen antaja (*auctor*). Kenelläkään toisella ei ole vastaavia edellytyksiä. Otan esiin neljä tällaista raamatunkohtaa.

1.

"Minun oppini ei ole minun, vaan hänen, joka on minut lähettänyt." Joh. 7:16.

Tässä Jeesus lähtee siitä, ettei hänellä ole mitään omaa, taivaallisen Isän opista poikkeavaa oppia. Hänet on Isä lähettänyt, ja hän tekee lähettäjänsä tahdon myös opetuksensa puolesta. Vastaavasti niiden, jotka toimivat Kristuksen lähettiminä, on pysyttävä Kristuksen opissa. "Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät." Joh. 20:21. (Ks. myös Joh. 17:18). Kristus puhui sitä, mitä Isä antoi hänelle puhuttavaksi. Apostolit puhuivat sitä, minkä Kristus ja hänen Henkensä antoivat heille. Meidän tulee puhua, mitä apostolit ja profeetat ovat kirjoittaneet. Raamattu sanoo Kristuksesta: "Sillä hän,

jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla." Joh. 3:34. Ja Kristus lausuu itsestään: "Sillä en minä itsestäni ole puhunut, vaan Isä, joka on minut lähettänyt, on itse antanut minulle käskyn, mitä minun pitää sanoman ja mitä puhuman." Joh. 12:49.

2.

"Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että minä olen se, joka minä olen, ja etten minä itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan, kuin minun Isäni on minulle opettanut. Ja hän, joka on minut lähettänyt, on minun kanssani; hän ei ole jättänyt minua yksinäni, koska minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista." Joh. 8:28,29.

Tämä Raamatun kohta osoittaa, että kaikessa Jeesuksen toiminnassa ja kaikissa hänen puheissaan oli taivaallinen Isä aina mukana. Jos Jeesus tehdään opetusvirassaan pelkäksi ihmiseksi, joka erehtyisi tai voisi erehtyä, kielletään toisaalta hänen luontojensa persoonallinen yhtymys, toisaalta Jumalan ykseys, mikäli kuitenkin Jeesuksen jumaluus tunnustetaan.

3.

"Minä puhun, mitä minä olen nähnyt Isäni tykönä."

Joh. 8:38.

Yhtäpitävä tämän kanssa on Johanneksen todistus:

"Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut."

Joh. 1:18.

Jeesus Kristus on ilmoittanut meille sen, minkä hän on nähnyt Isän tykönä. Tämä ilmoitus on niissä sanoissa, jotka hän itse lausui, mutta myös niissä sanoissa, jotka Vt:n profeetat kirjoittivat ja joihin Jeesus ilman yhtäkään poikkitelaista sanaa tunnustautui. Se on myös niissä sanoissa, jotka hän lupasi ja joihin hän Vt:n ohella satoi kirkkonsa, nimittäin Ut:n sanoissa.

4.

"Joka ei minua rakasta, se ei pidä minun sanojani; ja se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän, joka on minut lähettänyt." Joh. 16:14.

Jeesus samaistaa oman ja Isänsä sanan.

On siis tarkoin huomattava, että Kristuksen luontojen persoonallisella yhtymyksellä, *unio personaliksella*, on valtava, kumoamaton merkitys opille Jumalan ilmoituksesta. Ilman tätä dogmaattista perusedellytystä ei voida harjoittaa kristillistä eksegetiikkaa. Dogmaattisten premissien poistaminen eksegetiikasta on mahdotonta. Joko meillä on kristilliset premissit tai meillä on sellaiset premissit, jotka eivät vastaa todellisuutta, esimerkiksi ateistiset. Aina ne ovat kuitenkin dogmaattiset. Jos persoonallinen yhtymys sivuutetaan tieteelliseen metodiin käymättömänä historialliskriittisen raamatuntutkimuksen oppien mukaisesti, vapaudutaan Raamatun sitovuudesta ja pysytään ihmisjärjen pimeydessä. Onhan selvää, että Pojalla, jolla on näkö- ja keskusteluyhteyttä vieläkin likeisempi keskeytymätön yhteys taivaalliseen Isään Ihmisen Poikanakin ja jonka kanssa Isä on ja jota Isä ei ole jättänyt yksin olemaan, on niin korkea ja puutteeton viisaus, ymmärrys, tieto ja valta selittää Raamatua, että meidän on sen edessä kiittolisina nöyryyttävä ja sanottava Kristuksen selityksille ja hänen hermeneuttisille periaatteilleen: "niin ja amen".

Koska Kristus on sanonut apostoleistaan: "Joka kuulee teitä, se kuulee minua" ja koska Pyhä Henki on Kristuksen Henki, jonka vaikutuksesta Raamattu on kirjoitettu, ovat ne periaatteet, joiden mukaan Raamatua sen kirjoittajat käyttävät ja selittävät, kaikkialla samat ja yhteneväiset Kristuksen omien periaatteiden kanssa. Erona on vain se, että nuo toimivat Pyhän Hengen johdossa, Kristus taas, tosin Pyhällä Hengellä inhimillisen luontonsa puolesta mittaamattomasti voideltuna, puhuu

Isän Poikana, jumaluudesta tinkimättä. Ero ei koske Raamatun inspiroitua sanaa, vaan persoonaa.

Kristuksen *ipsissima verba*, nuo aramean ja ehkä hepreankin kielellä puhutut, ovat ne sanat, jotka hän välitti kreikan kielelle käännettyinä evankeliumeissa Pyhän Henkensä kautta ja joihin hän satoi kirkkonsa. Kristuksen omien sanojen etsiminen ohi kirjoitetun ilmoitussanan sitä turhentaen suuntautuu Jumalan ykseyttä vastaan. Apostoleitten asettaminen Kristuksen sanoja vastaan suuntautuu Jeesuksen lupauksia vastaan, jotka hän antoi Pyhästä Hengestä.

Kristus sekä Vanhan ja Uuden testamentin sana

Jeesuksen suhtautuminen Vt:iin

Kristuksen asenne Vt:n sanaan käy selvästi ilmi hänen sanoistaan: "Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennen kuin kaikki on tapahtunut. Sen tähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsuttaman; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa. Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa suurempi kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan." Matt. 5:18-20. Eikä Vt:sta pääse irti ajan mukana. "Mutta ennemmin taivas ja maa katoavat, kuin yksikään lain piirto häviää", Luuk. 16:17.

Ajatellessamme historialliskriittistä raamatuntutkimusmenetelmää ja vaikkapa myös sellaisia menetelmiä, joiden käyttäjät

lähtevät siitä ennakko-olettamuksesta, että pelastus ei ole yksin uskosta Kristukseen, on sanottava, että niiden käyttäjät katsovat kutsumukseen Raamatun purkamisen. Kristuksen käyttämä selitystapa taas säilyttää Raamatun purkamattomana ja edellyttää opettajilta uskon vanhurskauden omistamista ja taitaan tien kulkemista.

Jeesus sovelsi itseensä Vt:n messiaanisia ennustuksia, esim. kulmakivistä Matt. 21:42 ja Ps. 118:22,23, Daavidin Pojasta, Matt. 22:41-45, opetuslasten loukkaantumisesta ja paimenen lyömisestä (Matt. 26:31) sekä käytti ristillä messiaanista rukousta, Ps. 22. Erityisesti hän viittasi siihen, että hänen piti kärsiä ja tulla tapetuksi ja nouseman kuolleista kolmantena päivänä kirjoitusten mukaan (Matt. 16:21; Mark. 8:31), vieläpä hän osoitti tämän "Mooseksesta ja kaikista profeetoista" (Luuk. 24:27). Jeesus salli sokean Bartimeuksen kutsua itseään Daavidin pojaksi (Mark. 10:47) ja laulettavan itselleen messiashymniä (Mark. 11:9; Ps. 118:25,26). Hän sovelsi itseensä profeetta Jesajan sanat Messiaan onnellisesta ajasta (Jes. 42:7; 61:1,2; Luuk. 4:17-21).

Jeesus ja Ut:n sana

Jeesus sanoi apostoleistaan: "Niin kuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan, niin olen minäkin lähettänyt heidät maailmaan." Joh. 17:18. Edellä näimme, että Pojan kutsumukseen kuului puhua se, mitä hän oli nähnyt Isän tykönä. Tämän kanssa rinnakkainen on apostoleitten saama tehtävä, missio, Sendung. Siihen Jeesus oli heidät varustanut: "Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille; ja he ovat ottaneet ne vastaan ja tietävät totisesti minun lähteneen sinun tyköäsi ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt." Joh. 17:18.

Sen lisäksi Jeesus lupasi heille Pyhän Hengen: "Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta te ette voi nyt sitä kantaa.

Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa." Joh. 16:12,13. Näin ne sanat, jotka Pyhä Henki antoi Ut:n kirjoittajille, ovat Kristuksen sanoja. Niihin kuuluvat evankelistojen kerronta ja selitykset Jeesuksen omien sanojen lisäksi, niihin kuuluvat muut Ut:n kirjat. Huomaa myös erityisesti apostoli Paavalin erikoinen asema, kun hän sai opinsa suoraan Kristukselta ohi toisten apostoleitten (Gal. 1:12). Kristuksen virka ilmoituksen välittäjänä ei siis päättynyt tavaaseen astumiseen, vaan jatkui siihen asti, kunnes Ut:n sana oli annettu.

Tähän apostoliseen täyttymyksen sanaan, profeetallista Vt:n sanaa poissulkematta, Jeesus satoi seurakuntansa. Hän sanoi: "Joka kuulee teitä, se kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut; mutta joka minut hylkää, hylkää hänet, joka on minut lähettänyt." (Luuk. 10: 16) Huomaa tässä erikoinen kolmen ketju, jota ei saa rikkoa: "te" eli apostolit, "minä" eli Kristus, "lähettäjä" eli Isä. Apostoleitten kuuleminen on Jeesuksen ja Isän kuulemista, ja apostoleitten hylkääminen on Jeesuksen ja Isän hylkäämistä.

Jos luodaan kuva Jumalasta ja hänen tahdostaan ohi Raamatun sanan, tehdään uusi jumala, jota ei ole olemassa, epäjumala.

Kristus kiusattavana

Kertomus Kristuksen kiusauksesta on seuraavissa kohdissa: Matt. 4:1-11; Mark. 1:12,13 ja Luuk. 4:1-13. Se asettaa eteemme kaksi vastakkaista tapaa käyttää Raamattua: toisaalta, käyttääkseni osuvaa kansanilmaisua, sen, mitenkä "piru lukee Raamattua", ja toisaalta sen, mitenkä Kristus käyttää Raamattua ja kuinka Jumala on tarkoittanut sen käytettäväksi.

Jeesuksen kiusauskertomus peilaa syntiinlankeemuskertomusta. Niin kuin käärme ei asettanut kysymyksenalaiseksi itse Jumalan ilmoituksen olemassaoloa, vaan vain sen kirjaimellisen tulkinnan, tulkinnan, joka ainoana mahdollisti kuuliaisuuden, niin myös Jeesuksen kiusauskertomuksessa perkele käyttää Raamattua, antaa sille tietyn jumalalliselta näyttävän arvon, mutta käyttää sitä niin, että hänen ohjeittensa mukaan toimiminen johtaisi rikkomukseen: Kristus luopuisi lunastajan tehtävästä, asettaisi maallisen toimeentulon sanasta elämisen edelle, lankeaisi karismaattiseen kiusaukseen, asettaisi itsensä tarpeetomaan vaaraan, kiusaisi Jumalaa ja syyllistyisi lopulta kunnian ja loiston tavoitteluun, epäjumalanpalveluun. Kaikissa näissä kiusauksissa on läsnä - ei Raamatun jumalallisen ilmoitusluonteen teoreettinen kieltäminen - vaan sen käytännön merkityksen kieltäminen, sen, mitä tämä ilmoitus todellisuudessa ihmiselle merkitsee, sen, mikä meidän on otettava vakavasti, ettemme muussa tapauksessa notkistaisi polviamme saatanan edessä. Kiusaajan tapa lukea Raamattua, on soveltaa sen lausumia asioihin, joihin kyseiset lausumat eivät sovellu. Sillä tavoin jos menettelemme, Raamatun sisäinen yhtenäisyys, jossa erityisesti armonoppi, vanhurskauttaminen yksin armosta yksin Kristuksen tähden ainoastaan uskon kautta on kaikki kaikessa, rikkoutuu. Tämä on laškoille ja lahkollisuudelle ominaista. Nämä kaikki kiusaukset ovat läsnä - eivät vain kristityn elämässä yleensä - vaan myös teologin selittäessä Raamattua: kiu-

saus luopua kutsumuksestaan ja sen oikeasta käsittämisestä sekä lahkolaisuus, leipä-, hurmos- ja valtakiusaukset.

Kiinnittäkäämme nyt huomiomme siihen, kuinka Kristus voittaa kiusaukset. Kun tätä tutkimme, katsokaamme, mihin kulloinenkin kiusaus tähtäsi. Kristus ei ryhdy kinastelemaan sanoista eikä hän hämärrytä pääkohtaa antamalla tunnustusta kiusaajalle Raamatun tuntemuksesta, toimeliaisuudesta tms. Kristus iskee suoraan ja välittömästi kiusauksen ydinkohtaan ja soveltaa siihen Raamatun sanan, joka koskee juuri sitä asiaa. Hän säilyttää Raamatun yhtenäisyyden ja välttää lahkollisen raamatun selitystavan. Kun kiusaaja käytti Raamattua väärin, Kristus käytti sitä oikein. Hän lainasi sitä niin kuin oli kirjoitettu. Jokaisen kiusauksen hän torjui sanomalla: "Kirjoitettu on." Metodi oli yksinkertainen ja tehokas. Kiusaaja jätti hänet silloin ja Jumalan lupaukset enkelien palvelusta toteutuivat Kristuksen kuuliaisuuden tiellä. Huomaa tämä, kun väärä uskonnollisuus, varsinkin karismaattisuus, esittää toimintansa perusteiksi Jumalan lupaukset yliluonnollisista. Jumalan yliluonnollinen kaitselmuks toteutuu kuuliaisuuden tiellä sen mukaan kuin Jumala hyväksi näkee. Tottelemattomuuden tien kokemukset ovat kiusaajan ansoja.

Miten käytämme Raamattua on suorassa yhteydessä kilvoitukseemme.

Kristus olisi toki voinut torjua kiusaajan jumalallisella voimallaan ja sanallaan ilmankin Raamatun sanaa. Mutta hän käytti sitä, jotta mekin luottaisimme sen voimaan. Samalla hän osoitti olevansa meidän sijassamme, lain alaisena, kuuliaisuuden tielle tullessa, joka korjasi Aadamin lankeemuksen. "Sillä niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet ovat joutuneet syntisiksi, niin myös yhden kuuliaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiksi." Room. 5:19.

Pienenä, ehkä kuitenkin mielenkiintoisena reunahuomautuksena, kiinnitän huomiota jakeeseen 10. Se kuuluu: "Silloin Jee-

sus sanoi hänelle: "Mene pois, saatana; sillä kirjoitettu on: 'Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman ja häntä ainoata palveleman.'" Siinä oleva sana 'ainoata' (μόνω) puuttuu asianomaisista Vt:n kohdista. Tämä opettaa meille sen, ettei oikeata raamatullisuutta ole välttämättä ulkonainen sanatarkkuus, vaan kirjaimellinen **merkitys**. Ja merkityksen selväksi tekeminen antaa oikeutuksen tämäntyyppiseen sanalliseen lisäykseen, joka ei ole merkityksen muuttamista. Tunnettua on, mitenkä paavilaiset moittivat Lutheria, kun tämä pani Room. 3:28 käännökseensä 'yksin' (allein) sanan, vaikka sitä ei ollut kreikkalaisessa alkutekstissä. Sana ei kuitenkaan lisännyt mitään merkitykseen, vaan toi sen esille saksan kielen kannalta entistä kirikkaammin.

Kristus tulkitsee lakia Vuorisaarnassa

Kristus käsittelee erityisesti käskyjä, jotka koskevat tappamista, avioliittoa ja siveyttä, vannomista, lähimmäisrakkautta ja vihollisen rakastamista. Näitä opetuksia edeltää seuraava periaatteellinen opetus, josta edellä oli jo puhe: "Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maakatoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennen kuin kaikki on tapahtunut. Sen tähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsuttaman; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa. Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoo suurempi kuin kirjanoppineiden ja fariseusten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan." Matt. 5:17-20.

Ei sanaakaan, joka jotenkin väheksyisi Kirjoituksia, vaan päinvastoin, jokainen piirto tulee kunniapaikalle ja jokaisen teologin yläpuolelle.

Kysymys on siitä, miten lakia on opetettava. Jumalan laille oli annettu monenlaisia ihmistulkintoja, jotka mahdollistivat ulkokultaisen elämän. Käskyjä, tässä mainitaan mm. 5. ja 6. käsky, (Matt. 15:4-9 ottaa esille 4. käskyn, Matt. 19:18,19 käskyt 4-8. ja lähimmäisen rakkauden käskyn; Mark. 10:19 käskyt 4-8), oli selitetty siten, että niiden todellinen sisältö muuttui ja lihallinen elämä tuli sallitaksi ja käskyjen tarkoitus rikotuksi. Jeesus ei numeroi käskyjä - sehän on ehdonvallan asia - vaan hän opettaa käskyjä vapaassa järjestyksessä ja koko Jumalan tahdon pitämistä (Luuk. 18:20). Ihmistulkintojen vastapainoksi Kristus sanoo seitsemästi: "(Mutta) minä sanon teille." Nyt puhuu se, joka on alunperin käskyt antanutkin. Hän julistaa arvovallalla, *'kat' eksokheen'*. Hän ei hyökkää Vt:n käskyjä vastaan, vaan aikansa vääriä tulkintoja vastaan: "Te olette kuulleet sanotuksi". Ja hän paljastaa näiden tulkintojen kaksinaamaisuuden. Tämä on puhetta omalletunnolle.

Kristus sitoo vuorisaarnassa kuten muussakin opetuksessaan apostolinsa ja kirkkonsa Raamattuun, mutta vapauttaa samalla turhasta jumalanpalveluksesta (ks. myös Matt. 15:9, Mark. 7:7), vahingollisista perinnäissäännöistä (ks. myös Matt. 15:6, Mark. 7:13) ja siis ihmistulkintoista.

Vuorisaarna on itse asiassa saarna apostoleille, ordinaatioasarna. Se ei ole yhteiskuntaelämän saarna, asia, jonka Luther tajusi terävästi, kun hän teki eron maallisen ja hengellisen regimentin välillä ja sovelsi sitä Vuorisaarnan mainiossa selityksessään.

Jeesus viittaa Vt:n tapahtumiin

Jeesus viittasi useihin Vt:n tapahtumiin, paikkoihin, henkilöihin aina puhuen niistä todellisina säilyttäen Raamatun sanan kirjaimellisen merkityksen. Usein hän puhui niistä aikalaisiaan varoittaen. Hän puhui vaarinottamista ja parannusta vaatien, ei filosofoiden eikä osoittaakseen viisauttaan.

Otamme esimerkkejä.

Jeesus puhuu Aabelista ja Sakarjasta (Matt. 23:35), Nooasta (Matt. 24:37,38; Luuk. 17:26), Lootista (Luuk. 17:28,29), Aabrahamista, Iisakista ja Jaakobista (Luuk. 13:28), Mooseksesta ja vaskikäärmeestä (Joh. 3:14), Joonasta (Matt. 12:40; 16:4), Daavidista ja Abjatarista (Mark. 2:24-28), Salomosta (Matt. 6:29; 6:42), Etelän kuningattaresta (Matt. 6:42), Sodomasta ja Gomorrasta (Matt. 10:15, 11:23,24 ym.), Tyyrosta ja Siidonista (Matt. 11:21,22), Eliasta ja Sarpatin leskestä, Elisasta ja Naimanista (Luuk. 4:24-27). Ne eivät olleet hänelle myyttejä eikä hänellä ollut tarvetta niitä entmytologisoida.

Hän sovelsi Johannes Kastajaan Vt:n ennustukset: "Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi.'" Matt. 11:10. "Jos tahdotte ottaa vastaan, hän on Elias, joka oli tuleva." Matt. 11:14. Ks. myös Matt. 17:12: "Mutta minä sanon teille, että Elias on jo tullut."

Hän viittasi Daavidiin, kun tämä söi näkyleivät ystäviensä kanssa, ja asetti tämän toiminnan opetuslastensa ja oikean kristillisen vapauden tueksi ja karsaskatseisuutta vastaan (Matt. 12:4).

Kirkastusvuorella ilmestyivät nuo Vt:n erityiset profeetta-hahmot Mooses ja Elia, jotka puhuivat Jeesuksen kanssa (Mark. 9:4).

Hän ei halunnut tulla julki Messiaana ennen kuin aika oli, että kirjoitukset (Jes. 2:4; 11:2; 42:14) kävisivät toteen. Matt. 12:15-21.

Kristus osoitti perusteet sille, miksi Mooses salli erokirjan antamisen. Syynä oli sydämen kovuus, joka yhteiskunnassa käy syystä. Kuitenkin Vapahtaja opetti, ettei niin ollut alusta, asettaen alun kaikkea myöhempää ylemmäksi. Matt. 19:8. Avioliitto, joka kuuluu luomisjärjestyksiin, on loukkaamaton, eikä uskova voi erota sydämen kovuuden tähden. Jos eroaa, hän osoittaa, ettei ole uskova.

Kristuksen elämässä Raamattu toteutui kolmea kautta.

Ensiksikin erilaiset Kristukseen liittyvät asiat tapahtuivat ja niiden täytyi tapahtua ennustusten mukaan (Esim. syntymä, pako Egyptiin, asuinpaikat, ratsastaminen Messiaana Jerusalemiin, Matt. 21:4,5, kärsimys, kuolema ja ylösnousemus). Kristus itse näki kirjoitusten käyvän toteen ja viittasi siihen, kun häntä tultiin ottamaan kiinni: "Joka päivä minä olen ollut teidän luonanne opettaen pyhäkössä, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta tämä tapahtuu, että kirjoitukset kävisivät toteen." Mark. 14:49. "Katso, me menemme Jerusalemiin, ja kaikki on **täysin** toteutuva, mikä profeettain kautta on kirjoitettu Ihmisen Pojasta." (Luuk. 18:31). Myös toista tulemustaan hän perusteli Vt:lla, sen sanoja yhdistäen, kun hän vastasi ylimmäisen papin kysymykseen: "Oletko sinä sen Ylistetyn poika?": "Olen; ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä" (Mark. 14:61,62; vrt. Ps. 110:1; Dan. 7:13). Siten hän antaa myös meille luvan harjoittaa sellaista teologiaa, jossa kaiken ei tarvitse olla lausuttuna yhdessä kohdassa, vaan eri raamatunkohdista voidaan ottaa samaan asiakokonaisuuteen kuuluvia asioita ja tulla yhtenäiseen esitykseen.

Toiseksi Kristus itse oli tietoinen siitä, että kirjoitukset toteutuivat hänen toiminnassaan. Kuinka toisin olisi voinut olla, sillä "Jeesus, tiesi (tietäen), että Isä oli antanut kaikki hänen käsiinsä ja että hän oli lähtenyt Jumalan tyköä ja oli menevä Jumalan tykö", Joh. 13:1 "Mutta illan tultua tuotiin hänen tykönsä monta riivattua. Ja hän ajoi henget ulos sanalla, ja kaikki sairaut hän paransi; että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo: "Hän otti päällensä meidän sairautemme ja kantoi meidän tautimme." Matt. 8:16,17. "Ja hän varoitti vakavasti heitä saattamasta häntä julki; että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo: "Katso, minun palvelijani, jonka minä olen valinnut, minun rakkaani, johon minun sieluni on mielistynyt; minä panen Henkeni häneen, ja hän on saattava oikeuden sanomaa pakanoille." Matt. 12:16-18.

Ks. myös Matt. 13:35. Matteus kertoo Jeesuksen puhuneen vertauksilla, koska niin oli kirjoitettu. (Vrt. myös Joh. 19:24. Siinä Herran apostoli Johannes lausuu Jeesuksen ihokkaan arpomisesta, että sen täytyi tapahtua, jotta Kirjoitukset kävisivät toteen.)

Ennen kiinniottamistaan Jeesus sanoi: "Sillä minä sanon teille, että **minussa pitää käymän toteen tämän, mikä kirjoitettu on**: 'Ja hänet luettiin pahantekijäin joukkoon.' **Sillä se, mikä minusta on sanottu, on täyttynyt.**" Luuk. 23:37.

Kristuksen opetustapa ei muuttunut hänen ylösnoustuaan, vaan samalla tavalla hän opetti edelleenkin ja osoitti Sanan täyttyneen: "Niin hän sanoi heille: "Oi, te ymmärtämättömät ja hitaat sydämeltä uskomaan kaikkea sitä, minkä profeetat ovat puhuneet! Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsimän ja sitten menemän kirkkauteensa?" Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli **kaikissa** kirjoituksissa sanottu." Luuk. 24:25-27. Ylösnoussut Herra kehotti uskomaan Kirjoituksia. Opetuslasten uskon kokemus oli tämä:

"Ja he sanoivat toisillensa: "Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun hän puhui meille tiellä ja selitti meille kirjoitukset?" Luuk. 24:32. Jeesuksella on sama tapa käyttää ja selittää Raamattua sekä alennuksen että korotuksen tilassa.

Kolmanneksi eräät Vt:n esikuvat saivat täyttymyksensä Kristuksen toiminnassa, esimerkiksi ruokkimisihmeet erämaassa ja Joonaan merkki.

Vapahtaja perustelee Vt:lla ruumiin ylösousemuksen

Vapahtaja perustelee ylösousemuksen aivan erikoisella kohdalla. Hän vetoaa Vt:iin: "Mutta mitä kuolleitten ylösousemukseen tulee, ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille, sanoen: 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala.'" Ja lausuu: "Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien." Matt. 22:32." ...sillä kaikki hänelle elävät." Luuk. 20:38.

Estääksemme vanhaa aatuamme ivaamasta liberaaliteologian tavoin Ut:n Vt:iin liittyviä sovelluksia ja selityksiä ja kuolettaaksemme lihaamme, on hyvä nähdä edes pilkahduksen tavoin, mitä kaikkea Vt sisältää, kunhan vain joku ensiksi avaa sen meille. Kun Kristus sovelsi mainitun kohdan ylösousemukseen, "hän tukki saddukeuksilta suun" (Matt. 22:34). Heillä ei ollut vasta-argumenttia. Fariseuksetkin pitivät Jeesuksen sovellusta pätevänä. Miten paatunut onkaan tämä aikakausi, kun siihen ei Sana tehoa!

Sen sijaan me itse saatamme olla käsityskyvyltämme saddukeuksia ja fariseuksia heikompia ja meillä itsellämme saattaa olla tuon kohdan käyttämisen suhteen kysymyksiä, esimerkiksi: Miten tuosta seikasta seuraa ruumiin ylösousemus? Toki ymmärrämme asiasta jotakin. Raamattuhan sanoo, että Herra on Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala. Täytyyhän näiden

patriarkkojen olla olemassa, koska iankaikkinen Jumala tunnustautuu heidän kuolemansa jälkeenkin heidän Jumalakseen (2 Moos. 3:6). Eihän hän sano: Minä olin heidän Jumalansa, vaan minä olen.

Osa käsitysvaikeuksistamme johtuu siitä, että ajattelumme ei ole tarpeeksi kokonaisvaltaista. Jos ymmärrämme, että ruumis on osa meitä itseämme Jumalan luomistekona ja että Kristus tuli tekemään tyhjäksi perkeleen teot, myös sen, että sielu erkanee ruumiista ja ruumis mätänee, ymmärrämme, että ihminen on lopullisesti pelastettu vasta sitten, kun hän ruumiineen ja sieluineen on vapaa synnistä ja katoavaisuudesta. Luther korostaa sitä, että kuoleman jälkeen uskovan sielu nukkuu Kristuksen helmassa rauhassa ja levossa viimeisenä päivänä tapahtuvaan ruumiin ylösnousemukseen asti. "Mikä olisi sellaisten Jumala, jotka eivät ole mitään? Koskapa hän siis on ja sanoo itseään Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalaksi, niin näiden täytyy elää, vaikka he ovat kuolleita tälle elämälle ja maakaavat haudassa, sillä hän ei voi olla sellaisten Jumala, jotka eivät ole mitään." (St.L. XI, 674; ks. myös II, 215) Ihminen ei lakkaa olemasta kuolemassa, vaan hän on ja elää, vaikka ruumis haudassa mätäneekin. Ylösnousemuksessa koko ihminen ruumiineen ja sieluineen nousee kirkkauteen.

Tämä raamatunkohta, joka osoittaa ylösnousemuksen Vt:n sanalla, ei puhu Jumala -kuvan kehittymisestä tai täydellistymisestä, vaan se puhuu yhdestä ainoasta Jumalasta, joka on muuttumaton ja joka on tänäkin päivänä Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala.

Raamatun teksti ja sen soveltuvuus

Joh. 6:30-33: "He sanoivat hänelle: "Minkä tunnusteon sinä sitten teet, että me näkisimme sen ja uskoisimme sinua? Minkä teon sinä teet? Meidän isämme söivät mannaa erämaassa, niin kuin kirjoitettu on: 'Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi.'" Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses antanut teille sitä leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa teille taivaasta totisen leivän. Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas taivaasta ja antaa maailmalle elämän."

Edellä Vuorisäärnan kohdalla viittasin siihen, että Jeesus ei vastustanut Vt:n sanaa, vaan ainoastaan sen väärää tulkintoja. Joh. 6:30-33 osoittaa, että Jeesus opettaessaan oikaisi ihmisten väärää käsityksiä ja sovelluksia. Raamatun sanaa hän ei milloinkaan arvostellut.

Kun kansa ajatteli Mooseksen antaneen heille mannaa erämaassa, Kristus sanoi: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses antanut teille sitä leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa teille taivaasta totisen leivän." Kansa näki ulkonaisen yhtäläisyyden tapahtumissa Mooseksen aikana ja Jeesuksen ruokkimisihmeessä. Kummassakin tapauksessa kansa oli erämaassa ja tuli ihmeen kautta ravituksi. Kansa nosti Mooseksen korkeammalle kuin olisi pitänyt luullen Mooseksen persoonansa suuruuden tähden voineen antaa kansalle mannaa. Samalla kansa alensi Jeesuksen Mooseksen tasalle tai häntä alemmaksikin tajuamatta, että Mooses oli Messiaan esikuva eli typos, Messiaan, joka oli heidän edessään. Tässä kansa antoi Jumalalle tulle van kunnian ihmiselle, Moosekselle, ja hylkäsi Kristuksen.

Jeesus säilytti erämaavaelluksen tapahtumien faktisuuden ja osoitti niiden esikuvallisuuden täyttymyksen Isän Pojassa, elämän leivässä, joka on tullut alas taivaasta.

Joh. 10:34-36: "Jeesus vastasi heille: "Eikö teidän lais-sanne ole kirjoitettuna: 'Minä sanoin: te olette jumalia'?"

Jos hän sanoo jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli - ja Raamattu ei voi raueta tyhjiin - niin kuinka te sanotte sille, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä pilkkaat Jumalaa', sentähden että minä sanoin: 'Minä olen Jumalan Poika'?"

Toisin kuin nykyisin varsinkin länsimaissa oli juutalaisilla Jeesuksen aikana jotakin pyhää ja loukkaamatonta. Tähän kuuluivat Vt:n kirjoitukset. Niitä säilytettiin, kopioitiin, luettiin, käytettiin ja sovellettiin pyhällä arkuudella. Ne olivat juutalaisille Jumalan sana. Niihin myös luotettiin. Epäuskoinen Herodes vakuuttui kirjoitusten perusteella Messiaan syntymäkäupungista kirjanoppineiden opastamana (Matt. 2)! Juutalaiset muutenkin odottivat Messiaan tulevan Beetlehemistä ja Raamattua tarkemmin tuntematta arvelivat, ettei galilealainen voi olla Messias (Joh. 7:42). Juutalaisten luottamusta Raamattuun Jeesus ei milloinkaan arvostellut. Päinvastoin meillä on tässä esimerkki siitä, että hän vetosi siihen myönteisessä mielessä opetuksensa perille saamiseksi: "Eikö teidän laissanne ole kirjoitettuna?" (Vrt. myös Joh. 15:25: "Mutta se sana oli käyvä toteen, joka on kirjoitettuna heidän laissaan: 'He ovat vihanneet minua syyttä'.").

Juutalaiset olivat monoteisteja, yhden Jumalan palvelijoita. Puhe useista jumalista olisi ollut heille loukkaus. Ja aivan mahdotonta heidän olisi ollut ajatella, että Vt:n kirjoituksissa olisi hyväksytty polyteismi tai että ihminen olisi asetettu olemuksensa puolesta jumalalliseen asemaan oikean Jumalan rinnalle.

Kun Jeesus vetoaa Psalmin 82 sanaan: "Minä sanoin: te olette jumalia", hän ottaa esille tämän vaikean kohdan tietäen, etteivät juutalaiset voi nousta itse Raamatun kirjainta vastaan.

Sama asiaintila ainakin vielä suureksi osaksi vallitsi reformaation aikana. Raamattu itsessään oli pyhä kirja kummallekin osapuolelle, sekä luterilaisille että paavilaisille. Molemmat osapuolet pitivät Raamattua myös yhtenäisenä sanomaltaan.

Erimielisyys koski sen sanomaa, onko pelastus yksin uskosta vai myös teoista, sekä sitä onko Raamattu yksin ainoa tuomari opin ja uskon asioissa vai ratkaiseeko traditio (perimätietoja paavi), miten Raamattu on ymmärrettävä. Ero oli sama kuin Jeesuksella ja juutalaisilla. Vasta myöhemmin on Raamatun pyhyys tallattu lokaan ja sen sanomallinen yhtenäisyys on kielletty.

Kun Vapahtaja lausuu: "Raamattu ei voi raueta tyhjiin", hän lausuu periaatteen, johon juutalaisilla ei ollut huomauttamista. Samalla Jeesus vei heiltä aseet vastustaa häntä raamatullisin perustein.

Kyseisessä kohdassa, Ps. 82:6, kuten olemme esimerkiksi Lutherilta ja Pieperiltä oppineet, on kysymys niin sanotuista jumalista, joita kutsutaan jumaliksi metonymisesti Jumalalta saadun sanan ja viran tähden. He eivät ole olemuksellisia jumalia, vaan kuolevaisia ruhtinaita (Ps. 82:7). Näinhän kyseinen kohta kuuluu: "Minä sanon: Te olette jumalia ja kaikki tyyntni Korkeimman poikia; kuitenkin te kuolette, niinkuin ihmiset kuolevat, ja kaadutte niinkuin kuka ruhtinas tahansa." (Ps. 82:6-7)

Aiheemme kannalta on nyt pääasia se, että Jeesus osoittaa Raamatun raukeamattomuuden tässä vaikeassakin kohdassa ja säilyttää kyseisen kohdan sovellettavuuden sitä koskeviin asioihin.

Raukeaminen, kreikaksi *λύω*, *lyoo*, (aor. pass., med.: *λυθηναι*, *lytheenai*), merkitsee päästämistä, irrottamista, purkamista, mitätöntämistä, epäpäteväksi, soveltumattomaksi, kohteettomaksi tekemistä, myös tahdonratkaisun peruuttamista.

Raamattua ei siis voida purkaa, mitätöntää, saattaa epäpäteväksi, kohteettomaksi tai soveltumattomaksi millään tavalla. Se on Jumalan sana, jonka auctor, lähde, alkuunpanija ja lopullinen antaja, on Jumala, joka ei peruuta sitä, minkä on sanonut,

vaan toteuttaa sanansa. Kun uskonpuhdistaja Martti Luther lausuu Isossa katekismuksessa: "Jumala ei valhettele. Minä ja lähimmäiseni ja, lyhyesti sanoen, kaikki ihmiset saattavat erehtyä ja pettää, mutta Jumalan sana ei saata pettää" (Tk 1948, s. 393, 57) ("*...Gott nicht leugt; ich und mein Nähister und Summa alle Menschen mügen feilen und triegen, aber Gottes Wort kann nicht feilen.*" "*Ideo quod certi simus Deum non mentiri. Ego et proximus meus et in summa omnes homines errare possunt et fallere, porro autem Verbum Dei nec potest errare nec fallere.*"), olemme lujalla ja varmalla pohjalla. Raamattu on sekä erehtymätön (*nec potest errare, irrumslos*) että pettämätön (*nec potest fallere, unfehlbar*). Raamatun purkamattomuus, pettämättömyys on mahdollinen, koska Raamattu on faktinen, erehtymätön. Tämä on meille ihmisille viime kädessä uskon, ei näytön, asia. Se näytetään meille silloin, kun kansat Aadamista ja Nooasta alkaen viimeiseen asti kootaan Kristuksen eteen viimeisenä päivänä ja tuomitaan Sanan mukaan.

Jeesus tunnustaa Vt:n omaksi sanakseen

Jeesus, personallinen Sana ja Viisaus, yhdistää Vt:n sanan (2 Aik. 24:19ss.) ja oman sanansa yhdeksi Jumalan Viisauden lausumaksi: "Sentähden Jumalan viisaus sanookin: 'Minä lähettän heille profeettoja ja apostoleja, ja muutamat niistä he tappavat ja toisia vainoavat, että tältä sukukunnalta vaadittaisiin kaikkien profeettain veri, mikä on vuodatettu maailman perustamisesta asti, hamasta Aabelin verestä Sakariaan vereen saakka, hänen, joka surmattiin alttarin ja temppelin välillä.'" (Luuk. 11:49-51). Tämä kohta sisältää otteita Vt:sta sekä Jeesuksen omia lisäyksiä niihin. Kyseistä Vt:n sanaa ei esitetä erityisenä Herran sanana (esim. "Näin sanoo Herra"), vaan se on tavallista kerrontaa. Näin Jeesus omistaa omaksi sanakseen tällaisenkin Vt:n sanan ja esittää sen Jumalan Viisauden lausumaksi. Samalla hän omistaa itselleen Sananlaskujen kirjan käyttämän jumaluuden toista persoonaa ja Messiasta koskevan nimen Viisaus. (Ks. esim. Sananl. 8, erityisesti jakeet 32-36).

Tässä kuvattu Jeesuksen menettely soveltuu yleisen periaatteen tavoin koko Raamattuun.

Vt ja pelastus

Jeesus noudatti vanhatestamentillisiä tapoja. Hän söi pääsiäisaterian opetuslastensa kanssa (Matt. 26:17ss), mutta ei sitonut pelastusta sapatin noudattamiseen ja perusteli senkin Vt:lla (Mark. 2:25-28). Hän käski noudattamaan seremonialain säädöksiä, jotka koskivat esimerkiksi pitalisten puhdistumista, Luuk. 5:14, tai kymmenysten maksamista, jopa mintuistakin, Luuk. 11:42, ei kuitenkaan ansiomielessä.

Ihmisten perinnäissääntöjen noudattaminen, jotka kaiken lisäksi vapauttavat Jumalan käskyjen todellisesta merkityksestä, ovat turhaa jumalanpalvelusta. Niistä Kristus vapauttaa ja sitoo kirkkonsa Raamatun sanaan. Tämänkin hän tekee Raamattuun vetoamalla. "Mutta hän sanoi heille: "Oikein Esaias on ennustanut teistä, ulkokullatuista, niinkuin kirjoitettu on: 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana; mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä.' Te hylkäätte Jumalan käskyn ja noudatatte ihmisten perinnäissääntöä." Ja hän sanoi heille: "Hyvin te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa perinnäissääntöänne. Sillä Mooses on sanonut: 'Kunnioita isäsi ja äitiäsi', ja: 'Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, sen pitää kuolemalla kuoleman.' Mutta te sanotte, että jos ihminen sanoo isälleen tai äidilleen: 'Se, minkä sinä olisit saava minulta hyväksesi, on korban' - se on uhrilahja -ja niin te ette enää salli hänen antaa mitään avustusta isälleen tai äidilleen. Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissäännöllänne, jonka olette sääntäneet. Ja paljon muuta samankaltaista te teette." Mark. 7:6-13.

Kun lainoppinut kysyi, mitä hänen pitää tekemän, että hän pelastuisi, Jeesus vastasi: "Mitä laissa on kirjoitettuna. Kuinkas luet?" Laki on sama kuin 5 Mooseksen kirjaa, mutta myös koko Vt:a sanottiin laiksi ensimmäisen osansa mukaan. Raamatun sanasta piti löytää vastaus asiaan hyvin yksinkertaisesti vain lukemalla.

Se myös löytyi. "Oikein vastasit. Tee se, niin sinä saat elää." (Luuk. 10:25-28)

Samantapainen tilanne oli silloin, kun rikas mies kysyi: "Mitä hyvää minun pitää tehdä, että pelastuisin" ja sai vastauksen: "Jos tahdot päästä elämään sisälle, niin pidä käskyt." (Matt. 19:16-22).

Kristus ohjasi suruttomat lain eteen, jotta he näkisivät mahdolltomaksi pelastua lain teoilla. Mutta hän myös osoitti, että tarvitaan Messias, kun hän johdatti suurimman käskyn perään kyselijät suurimpaan sanomaan, Matt. 22:34-46, puhuen Daavidin pojasta, joka on Daavidin Herra.

Jeesus sanoi, että lain täyttämällä saa elämän, mutta hän ei sanonut, että syntinen pystyy siihen. Tarvitaan lain täyttämys, mutta se saadaan lahjana uskosta Kristukseen. Jeesus osoitti Vt:iin vedoten, että juutalaisetkin tarvitsevat kulmakiven pelastuksensa rakennukseen, Ps. 118:22, Luuk. 20:17 Jos he hylkäävät Messiaan, he ruhjoutuvat sen alle. Luuk. 20:17,18.

Kirjanoppineilta, miten paljon he tunsivatkin Vt:a, puuttui Jeesuksen mukaan "*tiedon avain* ", Luuk. 11:52: "Voi teitä, te lainoppineet, kun te olette vieneet tiedon avaimen! Itse te ette ole menneet sisälle, ja sisälle meneviä te olette estäneet." Heiltä puuttui usko, jumalanpelko, Messiaan ja armon tuntemus. Heillä oli ulkokullaileva tekoihinsa luottaminen ja ansioiden keruu uskon tilalla. Jopa tilanne oli huonompi kuin Sodomassa ja Gomorrassa. "Totisesti minä sanon teille: Sodoman ja Gomorran maan on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin sen kaupungin." Matt. 10:15. "Tyyron ja Siidonin on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin heidän." Matt. 11:22. "Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys, kun näette Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin ja kaikkien profeettain olevan Jumalan valtakunnassa, mutta huomaatte itsenne heitetyiksi ulos." Luuk. 13:28

Kertomuksessa rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta Jeesus osoittaa parannuksen tekemisen ja uskon tarpeellisuuden. Pelastavaan uskoon ei päästä ilmestyksillä, vaikka joku kuolleista nousisi todistamaan, vaan kuulemalla Moosesta ja profeettoja. "Heillä on Mooses ja profeetat, kuulkoot niitä." "Jos he eivät kuule Moosesta ja profeettoja, niin he eivät usko, vaikka joku kuolleista nousisi ylös." Luuk. 16:19-31.

Näin Jeesus opettaa uskon välttämättömyyttä ja sen perustumista Vanhan(kin) testamentin sanalle.

Ylösnoustuaan Vapahtaja ilmestyi Emmauksen tien kulki-joille. Luukas kertoo: "Ja he sanoivat toisilleen: 'Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun hän puhui meille tiellä ja selitti meille kirjoitukset?'" Luuk. 24:32. Ylösnoussut sanoi heille: "Tätä tarkoittivat minun sanani, kun minä puhuin teille ollessani vielä teidän kanssanne, että kaiken pitää käymän toteen, mikä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa ja profeetoissa ja psalmeissa." (Luuk. 24:43). Tämän jälkeen Luukas lausuu: "Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoitukset." ja jatkaa: "Ja hän (Jeesus) sanoi heille: 'Niin on kirjoitettu, että Kristus oli kärsivä ja kolmantena päivänä nouseva kuolleista, ja että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessään kaikille kansoille, alkaen Jerusalemissa. Te olette tämän todistajat.'" Luuk. 24:46-48.

Näin Kristus opettaa kirjoitetun Vt:ssa pelastuksesta, joka on syntien anteeksisaamista ja joka perustuu Kristuksen työhön, kärsimykseen, kuolemaan ja ylösnousemukseen. Hän liittää apostolinsa tämän toteutuneen ilosanoman todistajiksi. Näin Ut todistaa tapahtuneeksi sen, minkä Vt ennusti, ja molemmat testamentit sisältävät yhden ja saman evankeliumin, yhden ja saman tien Isän tykö, yhden ja saman Messiaan eli Kristuksen. Pelastus ei ole teoista eikä ansioista, vaan armosta yksin uskon kautta, yksin Kristuksen tähden, niin kuin luterilainen tunnustus siitä puhuu käyttäen todisteina sekä Vt:n että Ut:n kohtia.

Jeesuksen Kristuksen, Vapahtajamme sanoilla ilmaisten Raamattu on "Jumalan viisaus" (Luuk. 11:49).

Markku Särelä

STLK:n teologipäivä 8.4.1997

täydentänyt ja stilsoinut 3.9.1997